

Interprovinciaal Overleg (IPO)
Bestuurlijke Adviescommissie Landelijk Gebied
Herengracht 23
2511 EG DEN HAAG

Roermond, 17 september 2026

Betreft: tegemoetkoming bij mezenschade in de fruitteelt

Geachte heer/mevrouw,

Wij richten ons tot u omdat de schade door mezen in de fruitteelt de laatste jaren sterk toeneemt, terwijl de vergoeding voor deze schade is achtergebleven. Steeds meer ondernemers melden zich bij ons omdat zij de huidige schade-uitkering bij mezenschade als onrechtvaardig ervaren. Met deze brief lichten wij die situatie graag toe en vragen wij aandacht voor een eerlijkere regeling.

Ondernemers die schade aan hun gewassen ondervinden, veroorzaakt door mezen aan pitvruchten, hebben op dit moment te maken met een hoog eigen risico van 40%. Dit staat in schril contrast met andere vormen van faunaschade, waar een eigen risico van ongeveer 5% geldt. Dat verschil is naar ons oordeel niet goed uitlegbaar en leidt in de praktijk tot een ongelijk speelveld en toenemende druk op fruittelers.

Met name in provincies als Limburg, Utrecht, Gelderland en Zeeland veroorzaken mezen inmiddels aanzienlijke schade. Daarbij gaat het niet alleen om directe schade aan vruchten, maar ook om gevolgschade tijdens opslag van producten, die als direct gevolg van de mezenschade ontstaat en in de praktijk niet of nauwelijks te voorkomen is. Deze extra schade komt bovendien volledig voor rekening van de ondernemer.

In de praktijk ervaren wij dat het nemen van preventieve maatregelen slechts beperkt effectief is. Telers hebben weinig reële mogelijkheden om deze schade te voorkomen of te beperken. Tegelijkertijd zien wij dat de problematiek structureler wordt. Door minder middelen in de gewasbescherming en lastigere bewaring neemt pikschade verder toe.

Daar komt bij dat huidige beleidsdoelen rond biodiversiteit op dit punt wringen met de praktijk. Investerings in biodiversiteit, zoals heggen, hagen en nestkasten, kunnen juist meer mezen aantrekken en daarmee de schade vergroten. Daarmee dreigt natuur inclusief werken in de fruitteelt feitelijk te worden afgestraft, terwijl beleid juist inzet op versterking van biodiversiteit in het landschap.

Naar ons idee horen bedrijven die geen reële mogelijkheid hebben om faunaschade te voorkomen of te beperken, thuis in de categorie met het laagste eigen risico. Het huidige eigen

Naar ons idee horen bedrijven die geen reële mogelijkheid hebben om faunaschade te voorkomen of te beperken, thuis in de categorie met het laagste eigen risico. Het huidige eigen risico van 40% staat niet in verhouding tot andere schadesoorten. Wij menen dat sprake is van rechtsongelijkheid, mede gelet op het feit dat mezen tevens worden ingezet bij natuurlijke bestrijding en de populatie fors is toegenomen. Er is een situatie ontstaan die door ons niet is uit te leggen.

Ook bestuurlijk zien wij dat het onderwerp aandacht vraagt. Provincies kijken sterk naar eerdere jurisprudentie en ambtelijk overleg via IPO heeft tot op heden weinig beweging gebracht. Tegelijkertijd menen wij dat er bestuurlijke en politieke ruimte is om opnieuw naar deze regeling te kijken, juist omdat de feitelijke situatie in de sector wezenlijk is veranderd.

Wij vragen u daarom om:

- Het eigen risico bij mezenschade in de fruitteelt in lijn te brengen met dat in andere sectoren, en te verlagen van 40% naar 5%;
- Te waarborgen dat investeringen in biodiversiteit niet worden belemmerd, maar juist worden ondersteund.

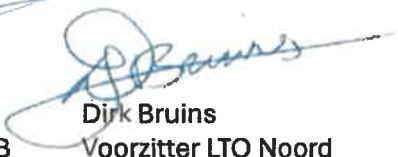
Wij gaan hierover graag met u in gesprek. Desgewenst lichten wij deze problematiek nader toe aan de hand van praktijkvoorbeelden en ontwikkelingen in de sector.

Samen kunnen we werken aan een gezonde fruitteeltsector én aan een versterking van biodiversiteit in het landschap.

Met vriendelijke groet,

Theo Coumans
Bestuurslid LLTB

Dirk Bruins
Voorzitter LTO Noord

Arno van Son
Bestuurslid ZLTO

Sander Bos
Directeur NFO